

WATERSCHAPSVERKIEZINGEN 2019

Vragen en antwoorden

1. **Algemeen, waarom waterschapsverkiezingen**
2. **Relatie tot de provincie**
3. **Wat valt er te kiezen?**
4. **Hoe is het waterschap georganiseerd?**

1. Algemeen, waarom waterschapsverkiezingen

Wanneer zijn de waterschapsverkiezingen?

- De waterschapsverkiezingen zijn op woensdag 20 maart 2019, gelijk met de verkiezingen van de Provinciale Staten.

Waarom zijn er verkiezingen voor de waterschappen?

- Het is uniek dat we in Nederland belasting heffen specifiek voor water, dat we onafhankelijke instanties – waterschappen – hebben voor waterbeheer én dat je als burger via je stem invloed hebt op het werk van het waterschap in jouw regio. Maar waterbeheer is nooit vanzelfsprekend, er zijn steeds veranderende maatregelen en investeringen voor nodig. Maatregelen die vaak ingrijpen in de directe leefomgeving van mensen.
Partijen maken daar verschillende afwegingen bij: er valt dus wat te kiezen!

Waarom zou ik gaan stemmen?

- Met jouw stem heb je invloed op wie er in het bestuur van het waterschap komt. Zo bepaalt jij mee welke keuze het waterschapsbestuur maakt, onder andere waaraan uw waterschapsbelasting wordt uitgegeven.

Waar kan ik meer te weten komen over de waterschapsverkiezingen?

- Via www.waterschapsverkiezingen.nl of www.hhdelfland.nl/verkiezingen.
Hier vind je alle informatie, zoals op wie je kunt stemmen en de stembulp.

Wanneer wordt de uitslag bekend gemaakt?

- Donderdag 21 maart 2019 maken we de voorlopige uitslag bekend worden gemaakt. De officiële uitslag wordt op maandag 25 maart 2019 vastgesteld door het centraal stembureau van het waterschap.

Mag ik stemmen?

- Woon je in het beheergebied van Delfland en ben je 18 jaar of ouder op de dag van de verkiezingen, dan mag je stemmen voor de waterschapsverkiezingen. Inwoners van buiten de EU moeten een verblijfsvergunning hebben. Indien je mag stemmen, ontvang je een stempas van jouw gemeente.

Op wie kan ik stemmen?

- Op www.hhdelfland.nl/verkiezingen vind je informatie over de partijen op wie je kunt stemmen.

Waar kan ik stemmen?

- Op jouw stempas staat waar je kunt stemmen.

Hoe lang zijn de stembureaus geopend?

- De stembureaus openen over het algemeen om 07.30 uur de deuren en sluiten om 21.00 uur. De openingstijden van mobiele en bijzondere stembureaus kunnen hiervan afwijken. Het is gebruikelijk dat gemeenten deze informatie op de stempas zetten.

Kan iemand anders voor mij stemmen?

- Ja, je kunt iemand machtigen voor je te stemmen. Op de stempas staat hoe dit moet. De gemachtigde moet wel in het gebied van het Hoogheemraadschap van Delfland wonen.

Wat als ik mijn stempas kwijt ben?

- De burgemeester reikt aan degene, die zijn/haar stempas kwijt is, een vervangende stempas uit. Je moet je hiervoor melden bij jouw gemeente.

Kan ik buiten mijn eigen gemeente mijn stem uitbrengen?

- Met een kiezerspas kun je ook buiten jouw eigen gemeente je stem uitbrengen. Je moet hiervoor wel naar een stembureau binnen de grenzen van het eigen waterschapsgebied gaan. Een kiezerspas is verkrijgbaar op het gemeentehuis.

Wie kan ik bellen of mailen als ik vragen heb over de waterschapsverkiezingen?

- Voor vragen over jouw stempas of het stembureau kun je contact opnemen met jouw gemeente. Als je algemene vragen hebt over de waterschapsverkiezingen kun je contact opnemen met loket@hhdelfland.nl of bellen met 015 – 260 8108.

Wie organiseert de verkiezingen?

- De gemeenten organiseren deze verkiezingen, net als de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Zij versturen de stemoproep en de kandidatenlijsten, richten de stembureaus in, zorgen voor de stembureauleden en zorgen ervoor dat de stemmen worden geteld. De waterschappen berekenen de uitslag en maken deze bekend.

2. Relatie tot de provincies

De aandacht voor de waterschapsverkiezingen lijkt onder te sneeuwen bij de aandacht voor de provincies. Is dat een probleem?

- De waterschapsverkiezingen vinden tegelijk plaats met de Provinciale Staten verkiezingen. Het zou mooi zijn als er zoveel mogelijk mensen gaan stemmen. Want er valt wel degelijk iets te kiezen in het waterbeheer. Denk aan dilemma's als waar we overtollig water laten, waar we bij u in de buurt de schop in de dijk steken en waar en in welk tempo we investeren in duurzame innovatie om water te zuiveren.

Het is uiteindelijk aan de kandidaat waterschap bestuurders om mensen duidelijk maken waar ze voor staan. Lokale bestuurders weten wat er in de regio speelt en welke belangen er op het spel staan.

3. Wat valt er te kiezen?

Valt er dan wel iets te kiezen?

- Dat zullen de kandidaat waterschap bestuurders je duidelijk moeten maken. Het is aan partijen die meedoen aan de verkiezingen om hun standpunten naar voren te brengen en daarmee kiezers te 'winnen'. Lokale bestuurders weten wat er in de regio speelt en welke belangen er op het spel staan. Denk aan dilemma's als waar we overtollig water laten, waar we bij jou in de buurt de schop in de dijk steken en waar en in welk tempo we investeren in duurzame innovatie om water te zuiveren.

Wat vindt men in de stembulp?

- Op 18 februari is de stembulp voor de waterschappen gelanceerd: MijnSTem.nl. Elk waterschap heeft zijn eigen stembulp waar partijen een bijdrage voor leveren om de burger te laten zien wat er te kiezen valt.
De volgende onderwerpen zorgen voor verdeeldheid, de stembulp geeft inzicht in de standpunten van verschillende partijen:
  - Hoe snel moeten we anticiperen op verdere zeespiegelstijging?
  - In hoeverre mogen waterkeringen ook gebruikt worden voor andere doelstellingen zoals bebouwing of parkeerruimtes?
  - Moeten onze afvalwaterzuiveringen investeren in de verwijdering van opkomende stoffen en medicijn resten.
  - Hoeveel moet het waterschap investeren ten behoeve van de zwemwaterkwaliteit?
  - In hoeverre mogen waterschappen een rol spelen als energieleverancier?
  - Moet hemelwater worden afgekoppeld van het riool en wat mag dat kosten?
  - Moeten we belastingen kwijtschelden voor minder draagkrachtigen?
  - In welke mate moeten we onze schulden afbouwen?
  - Hoe gaan we om met de bestrijding van ganzen?
  - Hoe gaan we om met bodemdaling?
  - Kortom, er zijn genoeg onderwerpen waar partijen het niet noodzakelijk over eens zijn en het debat kunnen aangaan over toekomstig beleid.
  - Kies je voor hogere dijken, of wil je meer ruimte voor het water?
  - Wordt een lage waterstand aangehouden die goed is voor de landbouw, of kies je voor een hoger peil om verdroging tegen te gaan?
  - Mogen ganzen worden afgeschoten en muskusratten worden gevangen?
  - Moeten waterschappen zich vooral focussen op de kerntaken van waterbeheer, of mogen ze zich ook bezighouden met natuur en recreatie?
  - Moeten waterschappen democratischer worden, of moeten er juist meer deskundigen in het bestuur komen?
  - Is ontwikkelingswerk een taak voor het waterschap?
  - Moeten boeren zelf de kosten van extra bemaling van landbouwgrond betalen, of doet de belastingbetaler dit?
  - Moeten waterschappen chemische bestrijdingsmiddelen verbieden om het oppervlaktewater te beschermen?
  - Hoeven mensen met een laag inkomen minder waterschapsbelasting te betalen?
- Ook op het gebied van droge voeten zijn de afgelopen jaren veel besluiten genomen om de kans op wateroverlast zo veel mogelijk te beperken. De ruimte voor water is schaars. Vandaar dat we samenwerking zoeken andere partijen. Denk aan ondergrondse waterbergingen.
- We stimuleren andere partijen zelf maatregelen te nemen en hebben een financiële regeling ingesteld dat initiatiefnemers op weg helpt. Veel schoolpleinen zijn mede hierdoor omgetoverd tot groenblauwe pleinen. De media ziet het belang hiervan in.

Op welke partijen kun je bij Delfland stemmen?

- 1. VVD
  2. AWP
  3. Partij van de Arbeid
  4. CDA
  5. Water natuurlijk
  6. Partij voor de Dieren
  7. 50PLUS
  8. ChristenUnie-SGP
  9. Integraal Liberaal
  10. Partij Sociaal Cultureel Centrum (PSCC)
  11. Blanco Lijst
  12. Waterschapspartij PUUR

4. Hoe is het waterschap georganiseerd?

Wat is een waterschap?

- Een waterschap is verantwoordelijk voor het waterbeheer. Zij zorgt voor de aan- en afvoer van water, het zuiveren van rioolwater, de kwaliteit van het oppervlaktewater en de waternatuur en het onderhoud aan dijken en duinen. Daarnaast hebben waterschappen een maatschappelijke waarde. Ze dragen met hun werk bij aan een mooie leefomgeving, aan volksgezondheid en een duurzame samenleving.

Er gaan miljarden in om en bij Delfland werken 500 medewerkers.

Hoeveel waterschappen telt ons land?

- Dat zijn er 21.

Waarom heeft Nederland waterschappen nodig?

- Nederland is een deltaland dat voor een groot deel onder de zeespiegel ligt. Water en waterbeheer zijn erg belangrijk. Waterschappen hebben dit goed georganiseerd, maar het blijft erg kwetsbaar. Het vraagt om permanent onderhoud, investeringen en alertheid. Waterschappen zijn er de afgelopen jaren in geslaagd waterbeheer goed te organiseren en robuust te maken.

Hoe zit het bestuur in elkaar?

- Het is een overheidsorganisatie. Het bestuur bestaat uit een dijkgraaf. Hij of zij wordt benoemd door de regering voor zes jaar. De dijkgraaf is de voorzitter, een soort burgemeester. Bij Delfland is dit Piet-Hein Daverveldt. Dan is er een dagelijks bestuur (soort college van B&W) en een algemeen bestuur (soort gemeenteraad). Een waterschap wordt ook wel hoogheemraadschap genoemd. Het algemeen bestuur kiest de leden van het dagelijks bestuur.

Hoe wordt het algemeen bestuur vastgesteld?

- Deze leden worden op 20 maart door u gekozen via de waterschapsverkiezingen. Het algemeen bestuur bestaat uit 30 zetels.

Waarom zit er verschil in het aantal zetels per waterschap?

- In de Waterschapswet een bandbreedte vastgelegd van minimaal 18 en maximaal 30 zetels. Provincies bepalen nog steeds het precieze aantal zetels (binnen die bandbreedte) waarbij ze rekening houden met aspecten als de grootte van het gebied en het inwoneraantal. Het algemeen bestuur van Delfland telt 30 zetels.

De verkiezingen zijn dus volledig democratisch?

- Niet helemaal. Elk waterschap heeft zogeheten geborgde leden. Zij komen in ieder geval in het algemeen bestuur. Van de 30 zetels in de Verenigde Vergadering zijn er 9 geborgd. Kiezers stemmen dus alleen voor 'de groep' inwoners, deze heeft 21 zetels in het bestuur. De direct gekozen vertegenwoordigers zijn bij wet altijd in de meerderheid in een waterschapsbestuur.

Wat zijn geborgde zetels?

- Geborgde zetels zijn zetels die vast staan. Deze zetels worden gevuld buiten de waterschapsverkiezingen om. Dat betekent dat ze aan een groepering zijn toegewezen. Dit is wettelijk zo geregeld. Geborgde zetels zijn juist bedoeld om ervoor

te zorgen dat iedere groepering die baat heeft bij waterbeheer ook mee kan praten. Binnen Delfland zijn er 9 geborgde zetels die ingevuld worden door drie groepen/categorieën (natuur, agrariërs/ongebouwd, bedrijven).

Waarom geborgde zetels in het waterschapsbestuur?

- Waterschappen zijn een functioneel bestuur, waarin verschillende categorieën met belanghebbende vertegenwoordigd zijn. Ingezetenen zijn een aparte categorie belanghebbenden (naast de boeren, natuurterreinbeheerders en bedrijven) die door middel van verkiezingen gekozen worden. De vertegenwoordigers van de ingezetenen vormen altijd de meerderheid in het bestuur.

De geborgden zijn voor hun dagelijkse taakuitoefening direct afhankelijk van het werk van de waterschappen en betalen daardoor ook meer dan de ingezetenen. Directe vertegenwoordiging hoort hierbij. Immers, hoe wordt anders het bedrijfsleven, de landbouw of natuur vertegenwoordigd?

Overigens zijn waterschappen niet de enige vorm van functioneel bestuur in Nederland. Het is weliswaar op een andere schaal, maar ook universiteitsraden zijn een functioneel bestuur met benoemden voor hoogleraren, personeel en studenten. Alleen voor deze laatste categorie vinden verkiezingen plaats.

Om verschillende redenen zou het afschaffen een slecht idee zijn:

- Het *miskent de historische ontwikkeling van het waterschapsbestuur*, waarbij de ingezetenen pas in 1992 aan het waterschapsbestuur zijn toegevoegd. De introductie van de nieuwe categorie ingezetenen werd daarbij niet gezien als een (toekomstige) uitsluiting van de andere categorieën, maar nadrukkelijk als een aanvulling daarop. In zoverre kan ook de categorie ingezetenen als een geborgde categorie worden beschouwd;
- Het systeem *werkt in de praktijk goed* en is een paar jaar geleden door de Commissie van advies inzake de waterstaatswetgeving positief beoordeeld;
- *Belang, betaling, zeggenschap*. Een systeem zonder geborgde zetels roept het risico op van een waterschapsbestuur of -besturen zonder vertegenwoordigers van één of meer van de drie genoemde categorieën. De vertegenwoordigers van de geborgde categorieën zijn deskundige en betrokken ambassadeurs naar hun sectoren toe, waar het waterschap in zijn besluitvorming en taakuitvoering nadrukkelijk van profiteert.